

Tutkimusosio

Ylen ja STT:n uutisointiin luotetaan eniten

KAKS - Kunnallisalalan kehittämissäätöön Maakuntapuntari-tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten luottamusta eri tiedotusvälineiden uutisointiin. Tutkimuksessa tiedusteltiin kansalaisten luottamusta eri tiedotusvälineiden uutisointiin. Arvioitavia tahoja oli kaikkiaan kaksitoista.

Median keskinäisessä mittelössä luottamuslistan kärkeen asettuvat Ylen TV-uutiset (81 % arvioi uutisoinnin erittäin tai melko luotettavaksi), Ylen radiouutiset (79 %) ja STT (78 %).

Selvä enemmistö väestöstä arvioi myös MTV3:n uutisten (70 %), Helsingin Sanomien (65 %) sekä oman maakunnan suurimman lehden (62 %) ja asuinkunnan paikallislehden (59 %) uutisointien olevan luotettavaa. Enemmistön (57 %) mielestä myös Kauppalehden uutisointiin voi luottaa.

Vähemmässä määrin kansalaiset luottavat iltapäivälehtien (Ilta-Sanomat 26 % ja Iltalehti 24 %) uutisointiin. Molempien lehtien osalta kaksi viidestä (IS 40 % ja IL 39 %) katsoo, että ne eivät ole sen enempää luotettavia kuin epäluotettaviakaan. Maaseudun Tulevaisuus puolestaan on uutiskanava, jonka luotettavuutta varsin moni (21 %) ei osaa arvioida. Kuitenkin ainakin kaksi viidestä (42 %) arvioi lehden uutisoinnin luotettavaksi.

Kaikkein vähiten luottamusta kohdentuu sosiaalisen median (esim. Facebook, Twitter, Instagram) uutisointiin. Kymmenesosa (10 %) luottaa suoranaisesti sosiaalisen median ”uutisiin”. Enemmistö (61 %) pitää niitä epäluotettavina ja joka neljäs (25 %) suhtautuu neutraalisti (ei luotettavia eikä epäluotettavia).

Näkemykset tiedotusvälineiden uutisointien luotettavuudesta ovat muuttuneet vuodesta 2019 ainoastaan hieman. Pääsääntöisesti luottamusta ilmentävät tulokset ovat muuttuneet niin vähän, että ne voivat johtua myös sattumasta. Useimpiin medioihin kohdistuva luottamus on vähentynyt vuodessa 2–3 prosenttiyksikköä. Merkillepantava oireellinen muutos kohdentuu sosiaaliseen mediaan. Epäluottamus sosiaalisen median uutisointia kohtaan on vähentynyt reilun vuoden aikana seitsemän prosenttiyksikköä.

Nuorten luottamus somen uutisointiin kasvaa

Nuorista (18–30-vuotta) keskimäärää useampi (21 %) luottaa sosiaalisen median uutisointiin. Tämä tulos on melko ymmärrettävää, sillä Oxfordin yliopiston Reuters-instituutin tutkimuksen mukaan kolmannes suomalaisista nuorista pitää sosiaalista mediaa pääasiallisena uutislähteenä (Uutismedia verkossa 2020, Reuters-instituutin Suomen maaraportti). Nuorten luottamus somen uutisointiin on johdonmukaisesti lisääntynyt kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana (13 % → 18 % → 21 %).

Enemmistö (59 %) pitää oman kaupungin/kunnan paikallislehden uutisointia luotettavana. Luottamus oman kotikunnan paikallislehden uutisointiin lisääntyy kuntakoon pienentyessä. Taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa paikallislehden uutisointi koetaan käytännössä yhtä luotettavaksi kuin maakunnan ykköslehden uutisointi. Kaupunkimaisissa kunnissa arvostetaan enemmän maakunnan ykköslehtiä.

Mikäli näkemyksiä maakunnan ykköslehden luotettavuudesta tarkastellaan alueittain, niin luottamuslukuissa liikutaan parhaimmillaan 70 prosentin tasolla. Pääkaupunkiseudulla asuvista 71 % pitää HS:n uutisointia luotettavana. Etelä-Suomessa (pois lukien Uusimaa) 67 %, Länsi-Suomessa 68 % sekä Itä- ja Pohjois-Suomessa 67 % väestöstä luottaa erittäin tai melko paljon oman maakuntansa ykköslehden uutisointiin. Lukemat kutakuinkin samanlaisia kuin 2019.

Puoluetaustan mukaan vahvinta luottamus Ylen uutisointiin on SDP:n, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajien piirissä. MTV3:n uutisointiin luottavat eniten kokoomuksen, vihreiden ja RKP:n kannattajat. Helsingin Sanomien uutisointiin uskovat eniten vihreiden ja RKP:n tukijat. Maakunnan ykköslehtien uutisointiin luottamus oli vahvinta SDP:n, kokoomuksen, keskustan ja kristillisdemokraattien kannattajissa.

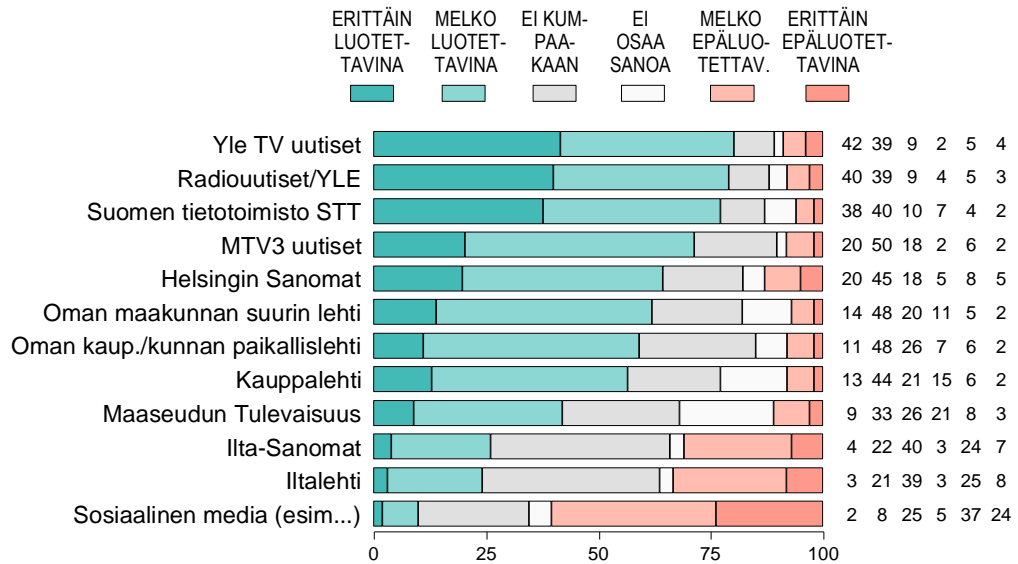
Kokoomuksen kannattajat arvostavat muita enemmän Kauppalehden ja keskustan tukijat Maaseudun Tulevaisuuden uutisia. Luottamus iltapäivälehtiin on hieman keskimäärää suurempaa SDP:n, kokoomuksen ja kristillisdemokraattien tukijoiden keskuudessa. Perussuomaisten parissa on hieman keskimäärää enemmän somen uutisiin uskovia. Perussuomalaisten kannattajat eroavat muista siinä, että heidän keskuudessaan suhtaudutaan käytännössä miltei kaikkiin medioihin muita varauksellisemmin.

Marraskuussa Kunnallisan kehittämissäätöön kaupunkien ja kuntien valtuutetuille kohdistetussa kyselyssä tiedusteltiin myös luottamusta tiedostusvälineisiin. 1362 valtuutetun vastaukset olivat samansuuntaisia kuin koko väestöön kohdistetussa kyselyssä. Asiallisesti huomattavin ero koski lähinnä suhtautumista iltapäivälehtiin. Kansalaiset luottavat jonkin verran enemmän iltapäivälehtien uutisointiin. Muiden tiedostusvälineiden osalta erot olivat varsin pieniä.

Tutkimuksen toteutus. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätöön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa marraskuussa 2020. Haastatteluja tehtiin yhteensä 4 516. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

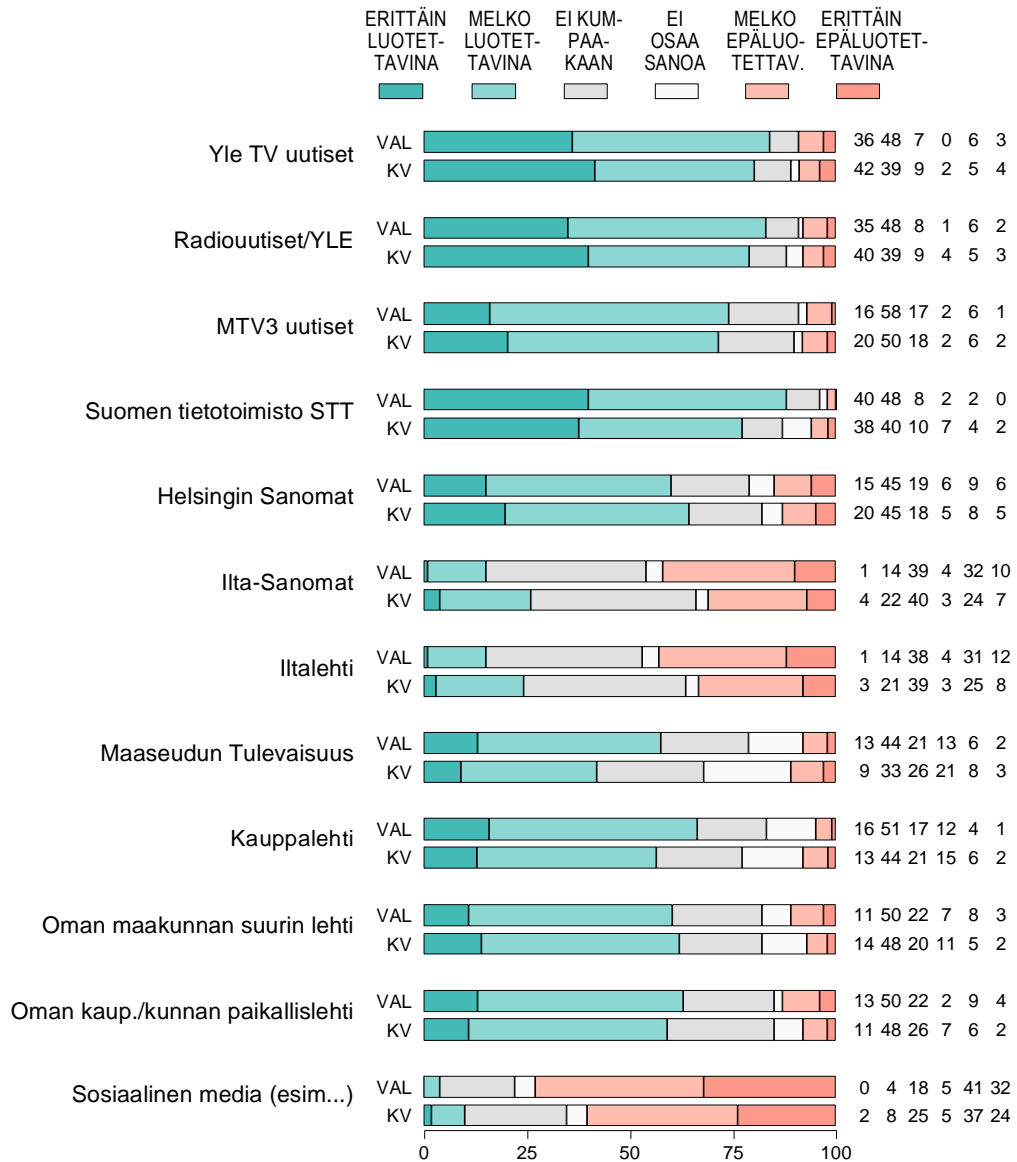
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

Kuvio 8-0. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: KOKO MAA (%).

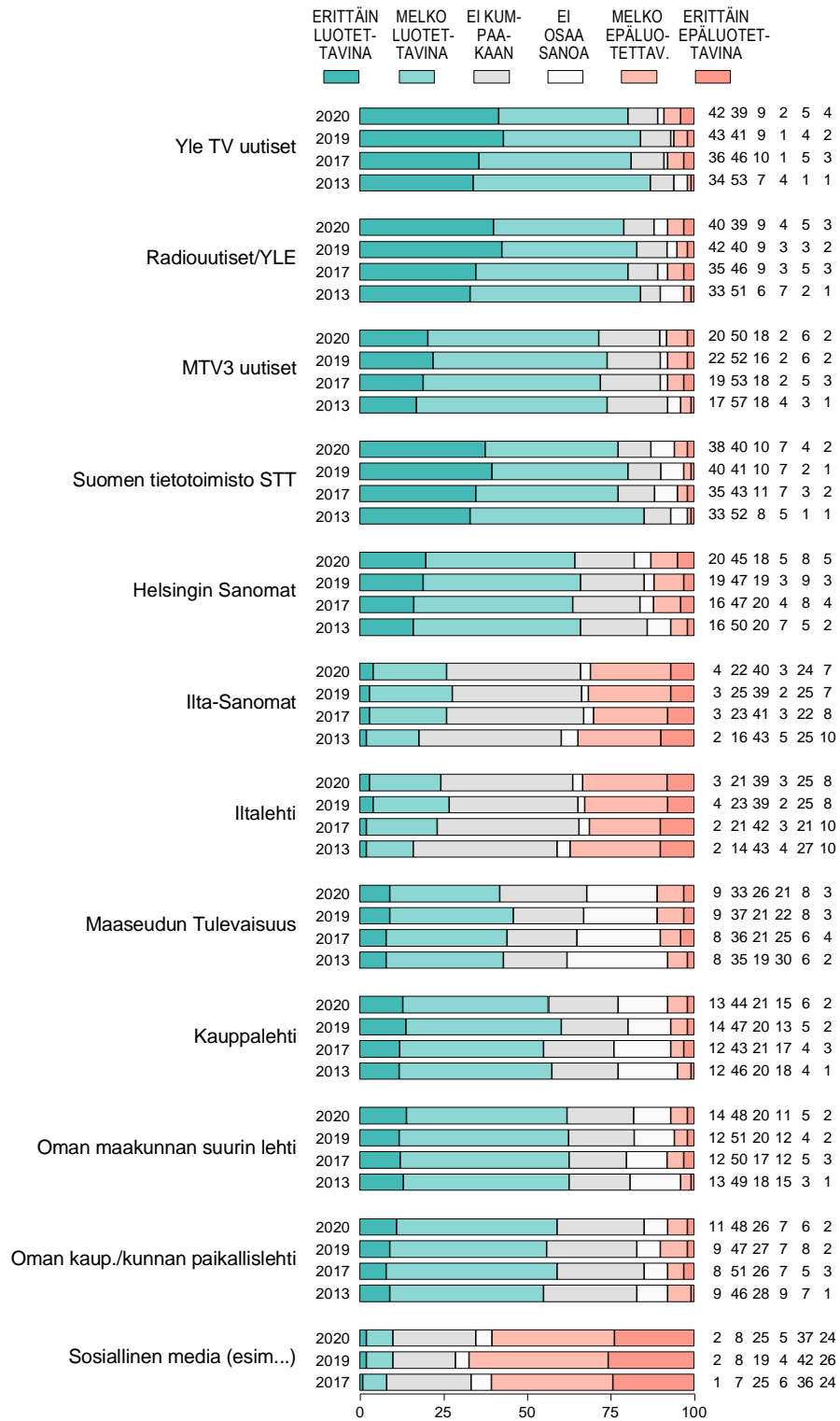
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 15v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: VALTUUTETTUJEN (VAL) ARVIOT vs. KOKO VÄESTÖN (KV) ARVIOT (%).

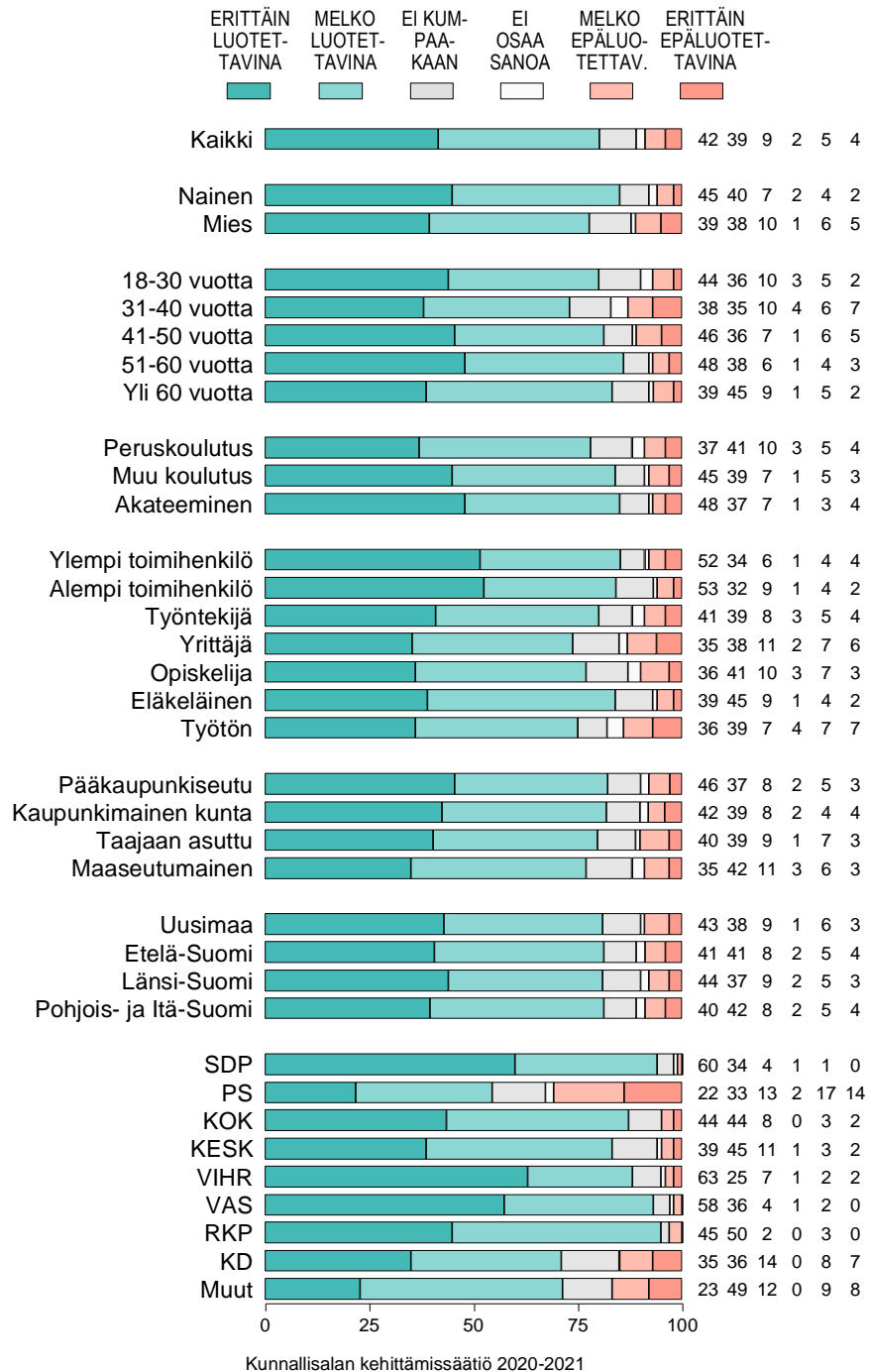
Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 8t4. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: ARVIOT VUOSINA 2013, 2017, 2019 JA 2020 (%).

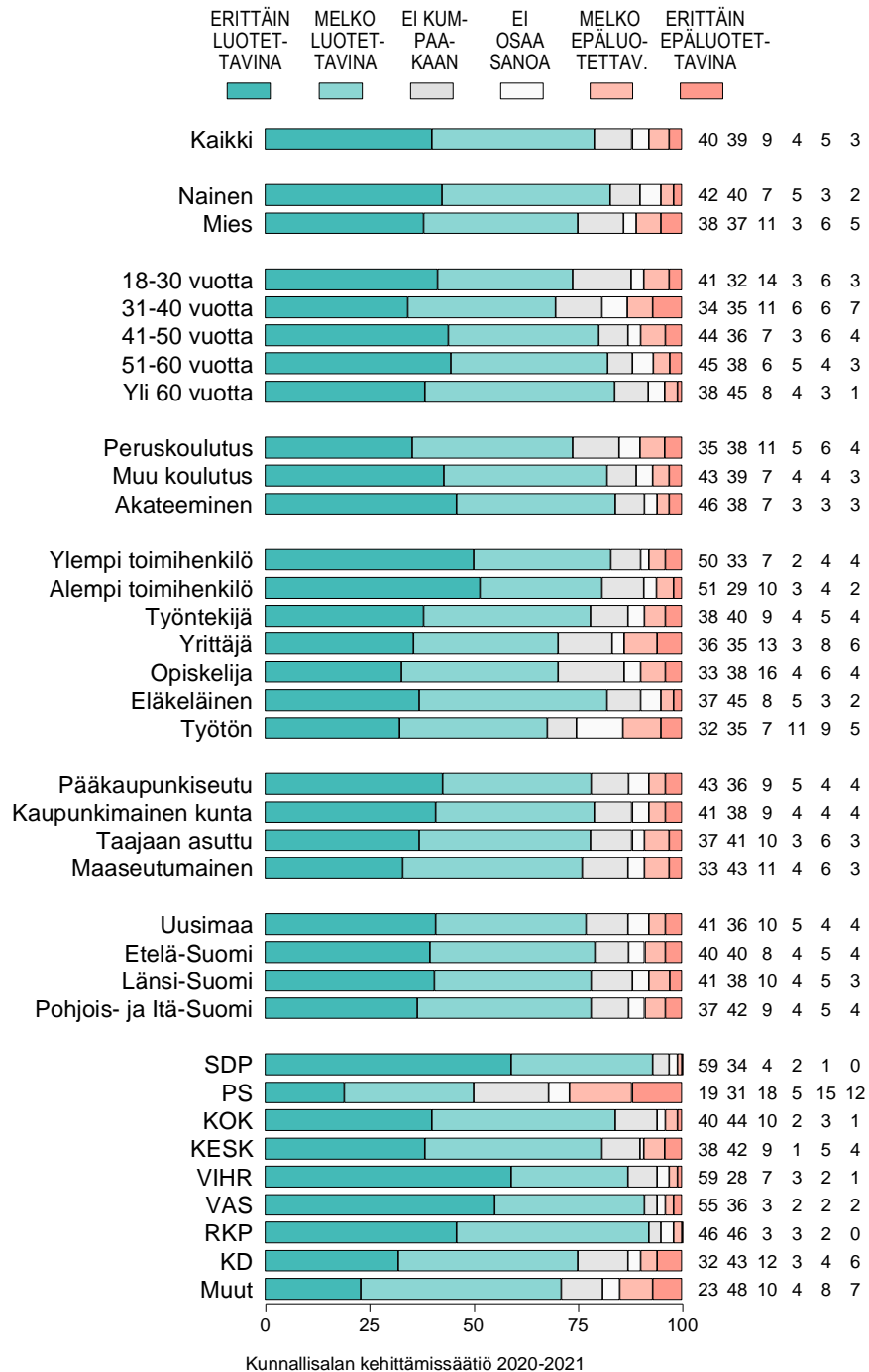

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

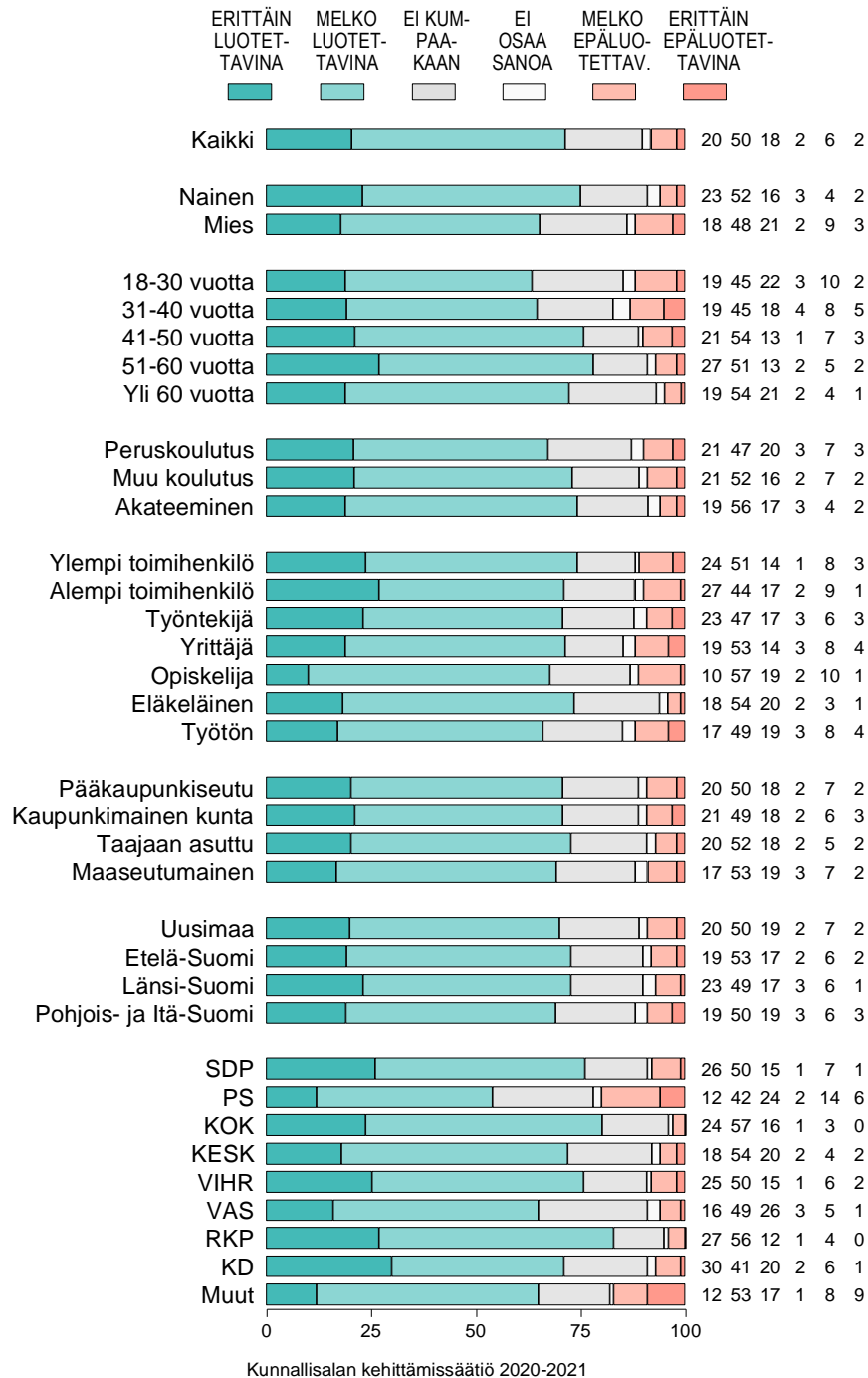
Kuvio 8-1e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: YLE TV-UUTISET (%).

Kuvio 8-2e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: RADIOUUTISET/YLE (%).

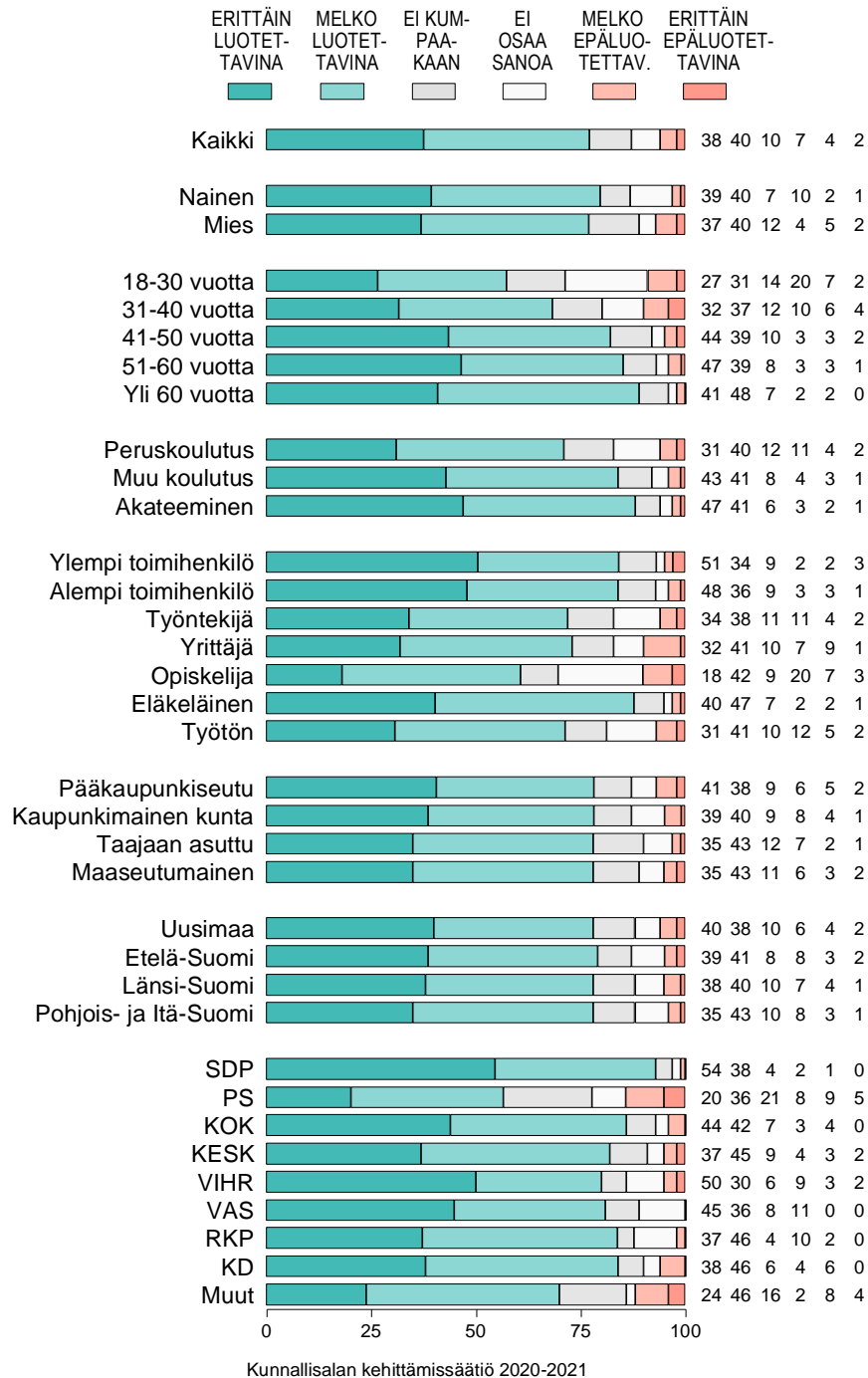

Kuvio 8-3e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: MTV3 UUTISET (%).

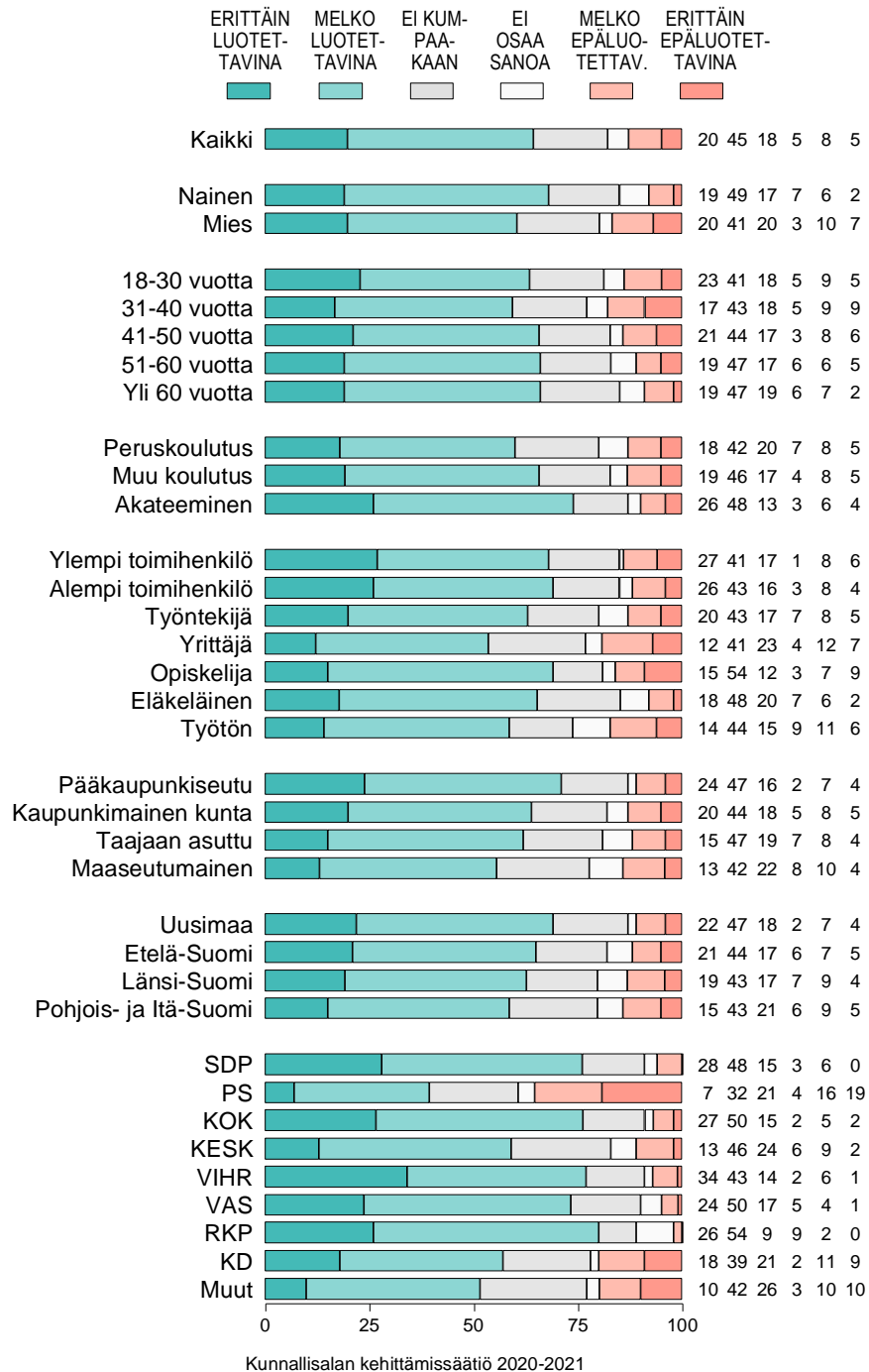

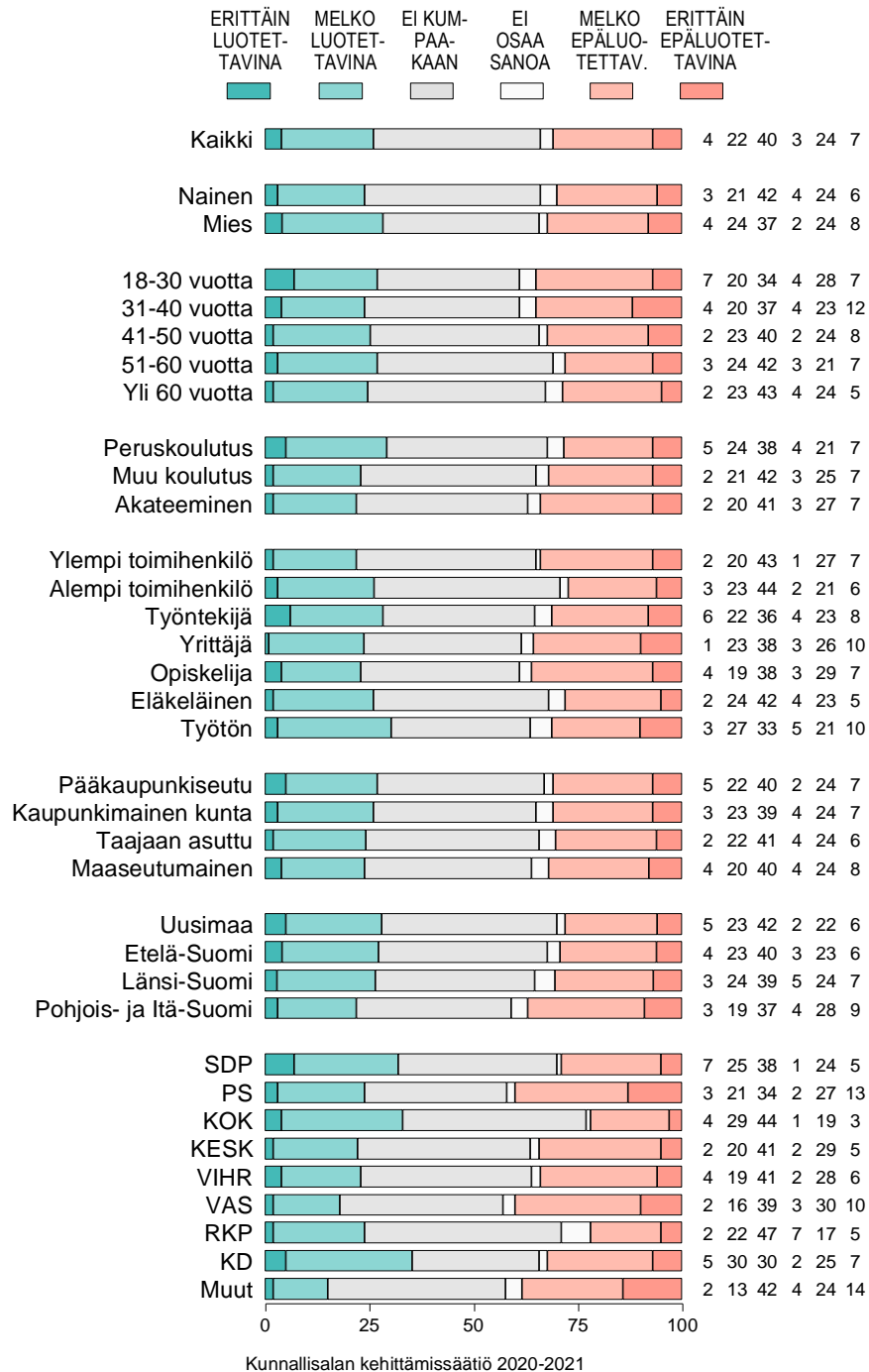
Kuvio 8-4e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: SUOMEN TIETOTOIMISTO STT (%).

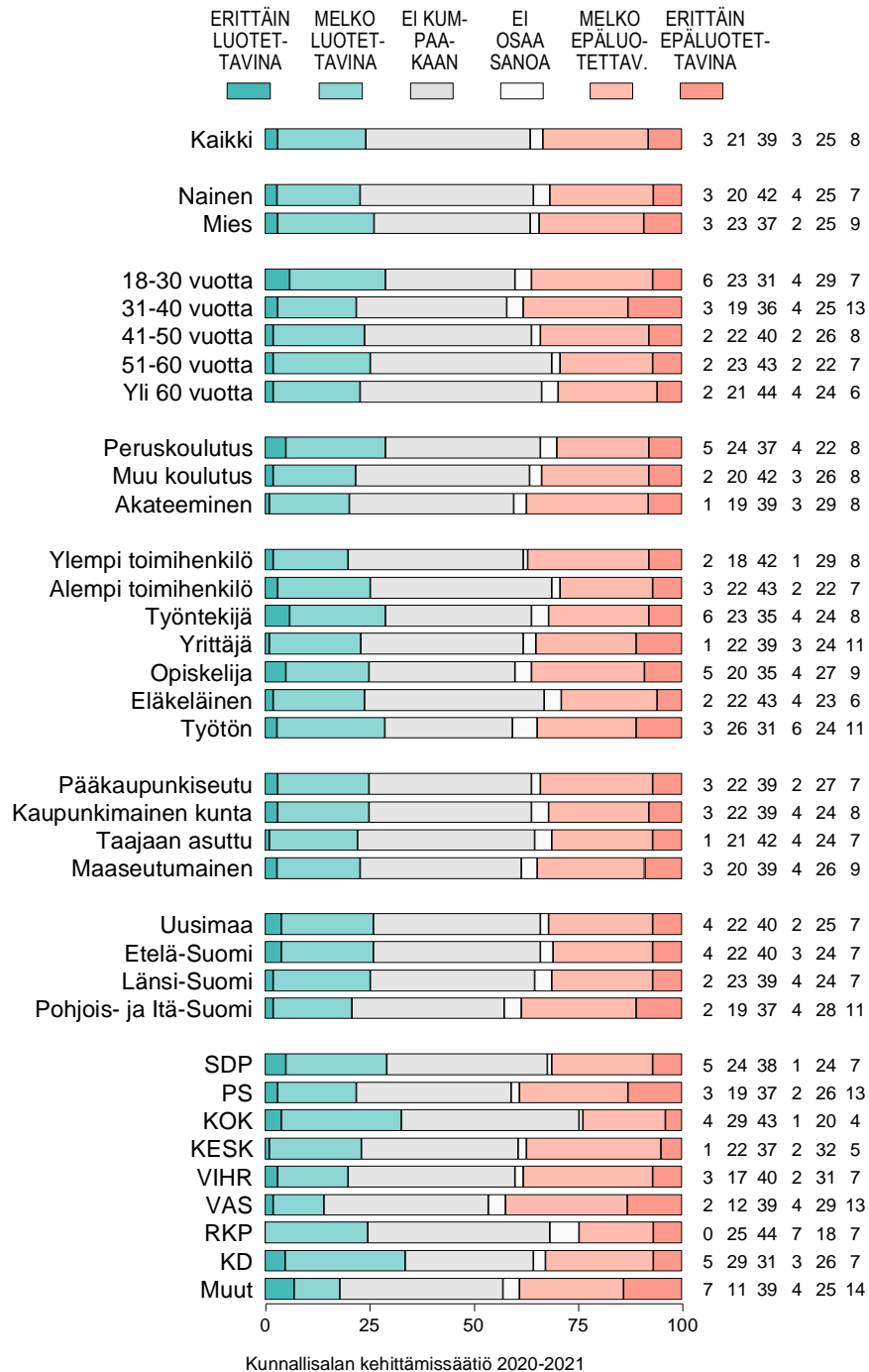
Kuvio 8-5e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: HELSINGIN SANOMAT (%).

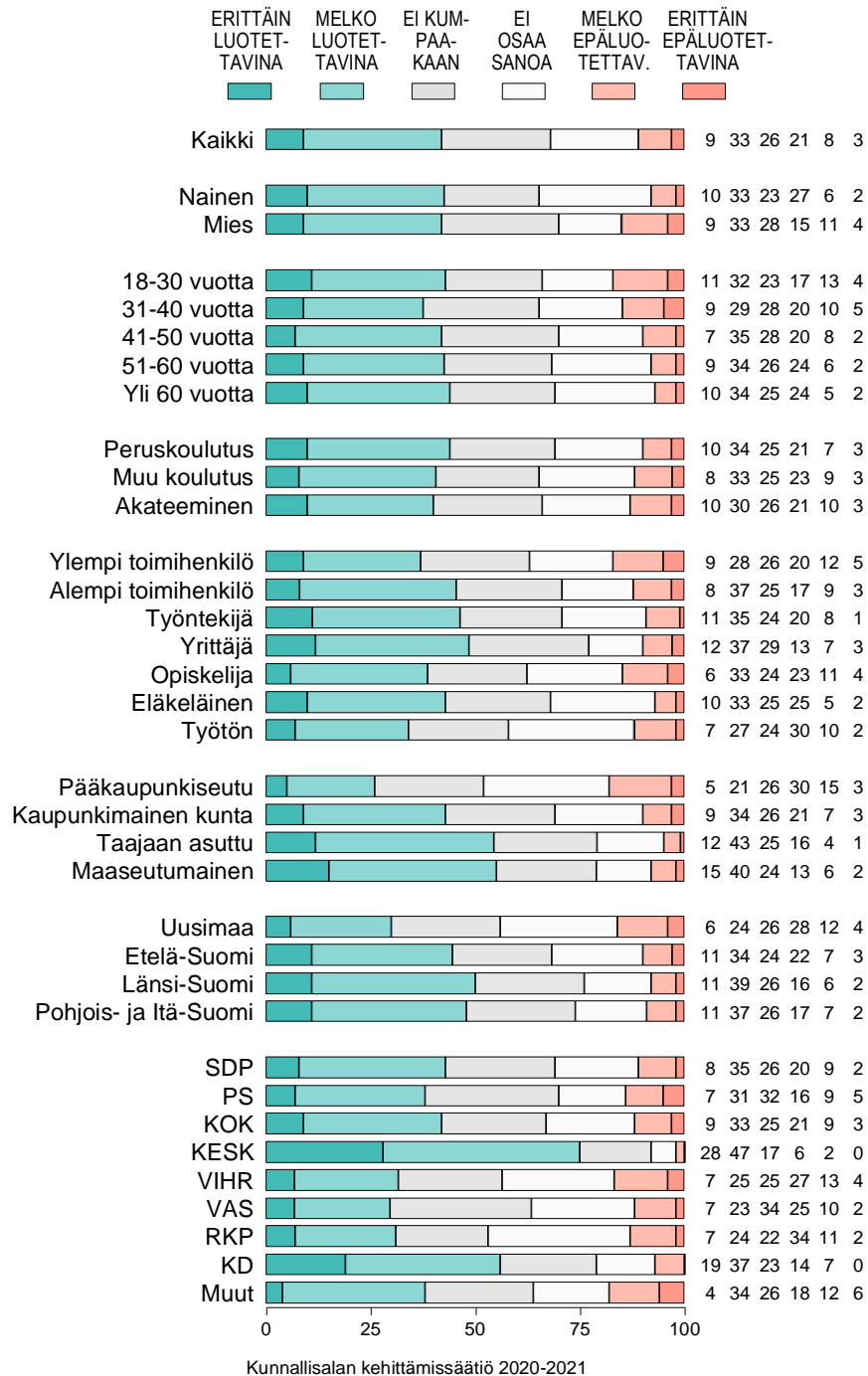
Kuvio 8-6e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-SOINTEJA: ILTA-SANOMAT (%).

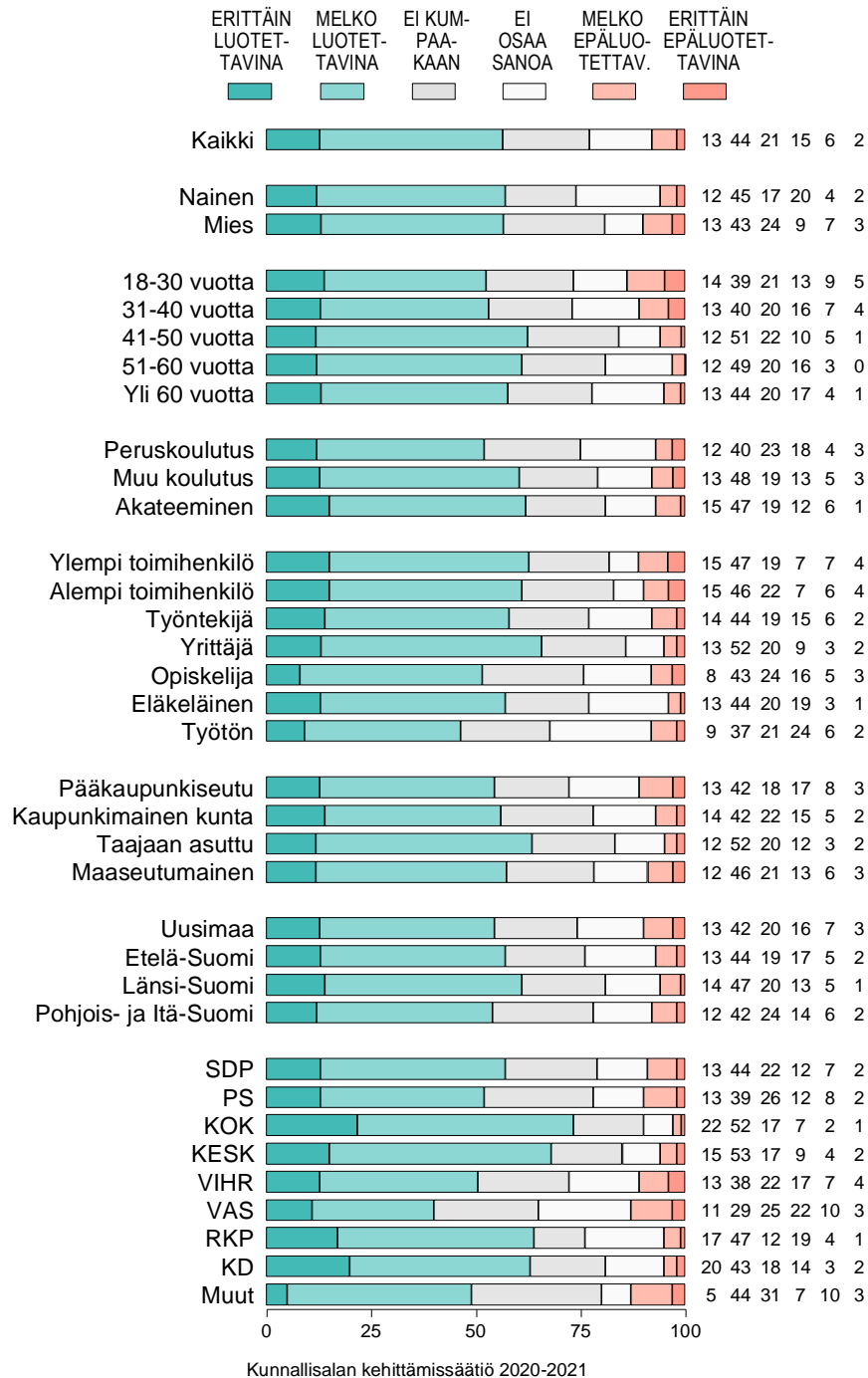
Kuvio 8-7e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: ILTALEHTI (%).

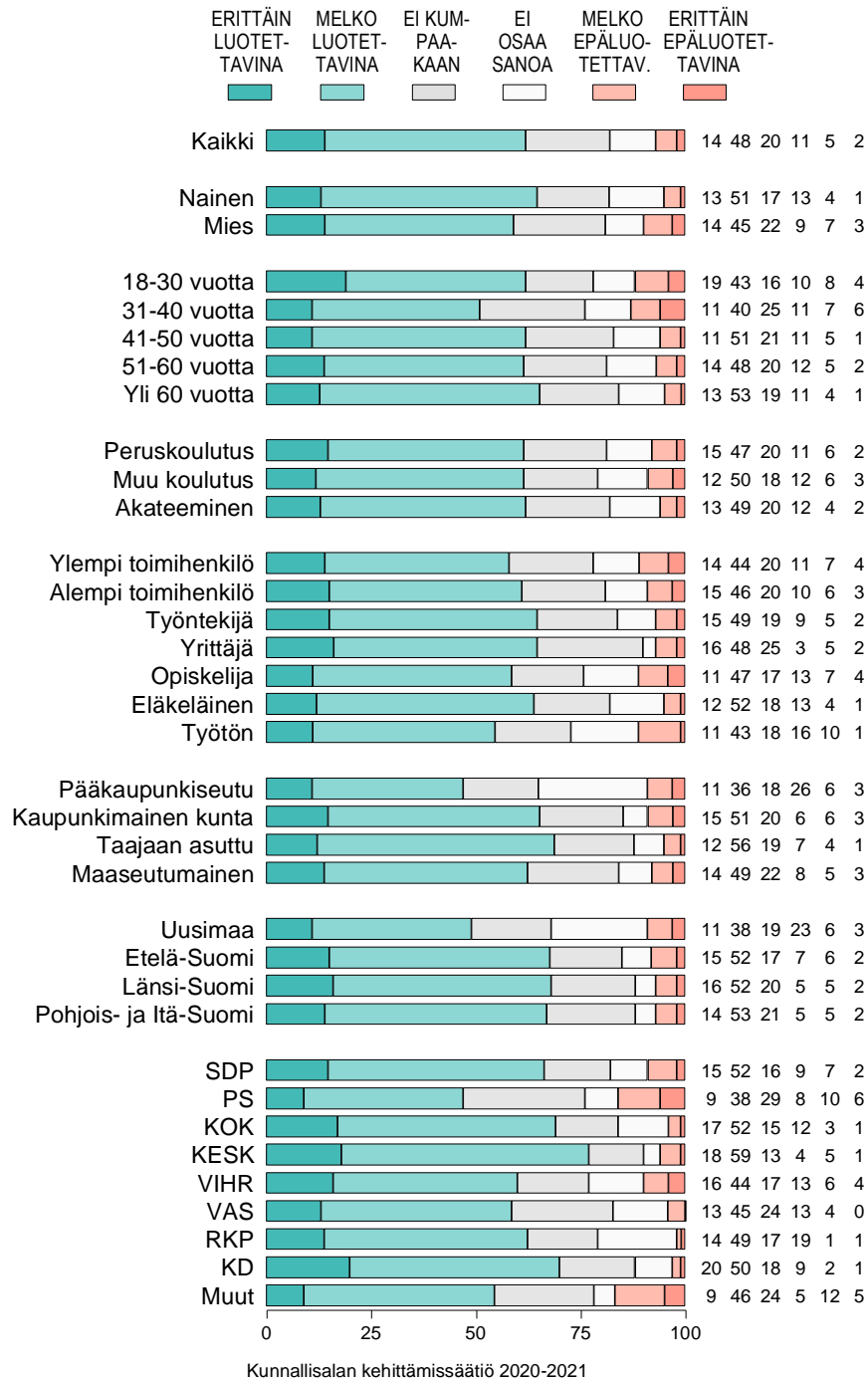
Kuvio 8-8e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: MAASEUDUN TULEVAISUUS (%).

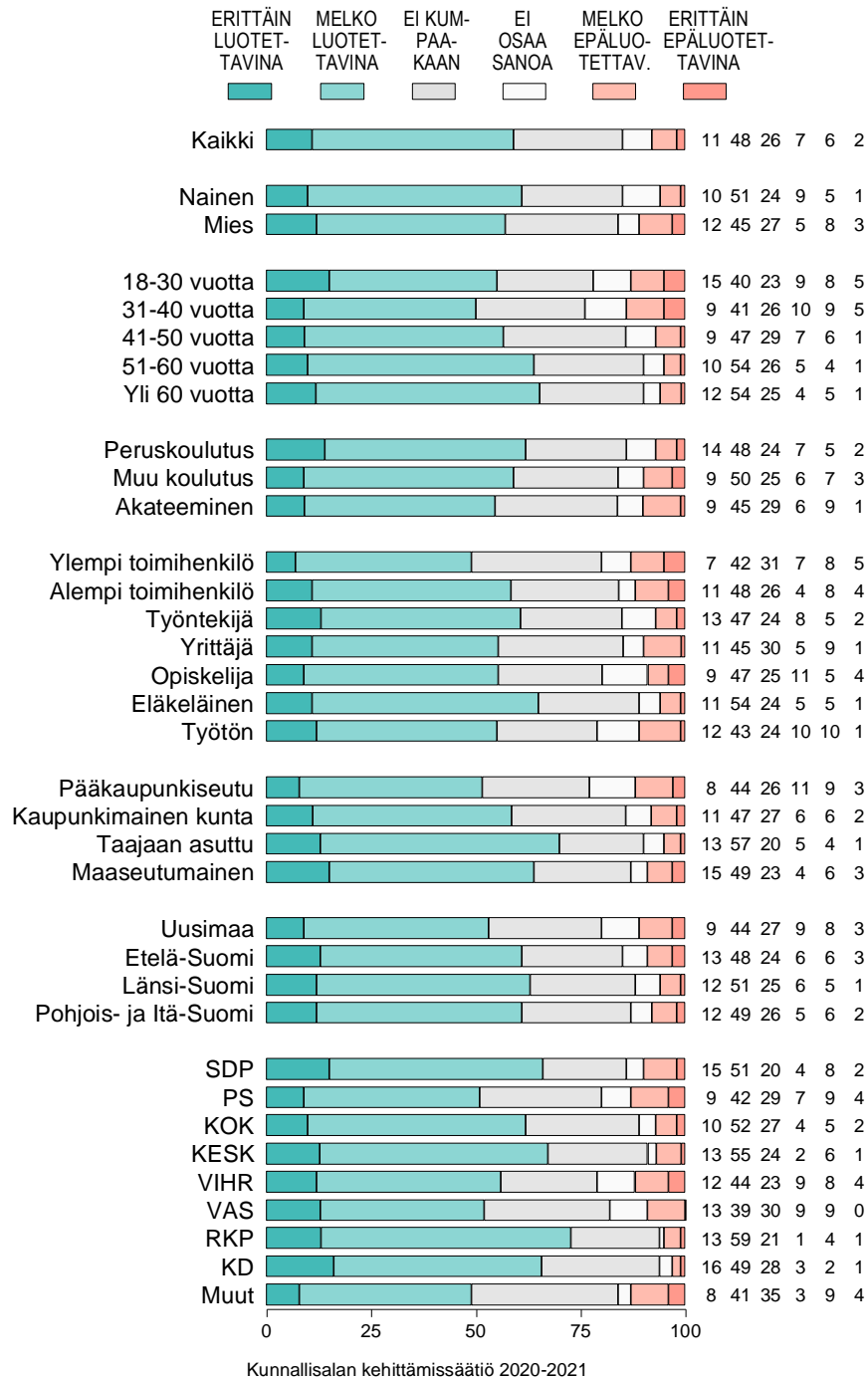
Kuvio 8-9e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-
 SOINTEJA: KAUPPALEHTI (%).

Kuvio 8-10e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-SOINTEJA: OMAN MAAKUNNAN SUURIN LEHTI (esim. Aamu-lehti, Turun Sanomat, Savon Sanomat, Kaleva, Lapin Kansa, Karjalaine, jne.) (%).

Kuvio 8-11e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-SOINTEJA: OMAN KAUPUNGIN/KUNNAN PAIKALLISLEHTI (%).

Kuvio 8-12e. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTI-SOINTEJA: SOSIAALINEN MEDIA (esim. Facebook, Twitter, Instagram) (%).

